Maa- ja metsätalousministeriö NEUVOSTORAPORTTI MMM2019-00076

RO Uusitalo Laura(MMM), Fallenius Sanna-Helena(UM), Hörman Ari(UM) 01.02.2019

Asia
Maatalous- ja kalastusneuvosto 28.1.2019

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 28.01.2019

Puheenjohtajamaana vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla toimiva Romania esitteli kautensa työohjelman. Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistus on keskeinen esillä oleva kokonaisuus.

Keskustelussa YMP-uudistuksen täytäntöönpanomallista useat jäsenvaltiot totesivat lähtökohtaisesti kannattavansa uutta suoritusperusteista täytäntöönpanomallia. Jäsenvaltiot totesivat, että suurempi poikkeama tavoitteista olisi hyvä olla sallittu etenkin ensimmäisinä vuosina ja että määräaika 15.2. aiheuttaa haasteita, mutta esim. kvantitatiivista tietoa pystyttäisiin antamaan aikataulussa. Noin puolet jäsenvaltioista kannatti komission ehdotuksia siirtää vuonna 2020 käyttämättä jääneiden kriisivarauksen määrärahojen siirtämistä seuraaville vuosille maatalousalan varauksen perustamiseksi vuonna 2021 sekä poistaa 2000 euron kynnysarvo rahoituskurin soveltamisessa.

Markkinajärjestelyasetuksen osalta suurin osa jäsenvaltioista eivät olleet valmiita hyväksymään markkinoiden avaamista Vitis labrusca -lajiin kuuluville rypälelajikkeille ja kuudelle kielletylle lajikkeelle. Jäsenvaltioiden kannat jakaantuivat tasaisemmin siltä osin, olivatko ne valmiita hyväksymään Vitis vinifera -lajin ja muiden Vitis-suvun lajien välisistä risteytyksistä saatavia lajikkeita viineiksi, joilla on suojattu alkuperänimitys. Lisäksi neuvosto kuuli komissaari Hoganin esityksen vihreästä arkkitehtuurista ja keskustelee asiasta vasta maaliskuun kokouksessaan.

Proteiinisuunnitelman osalta jäsenvaltiot olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä komission kertomukseen ja totesivat, että se kuvaa hyvin tilannetta ja että komission kertomuksessa kuvaamat toimet ovat asianmukaisia. Samoin suurin osa jäsenvaltioista totesi, että tuotantoon sidotulla tuella on tärkeä rooli proteiinikasvien tuotannon tukemisessa.

Lisäksi neuvosto kuuli muissa asioissa 18 jäsenvaltion allekirjoittamasta kannanotosta, jossa jäsenvaltioiden mielestä leikkaukset komission ehdotuksessa II pilariin ovat suhteettoman suuria, Tanskan esityksen mikrobilääkeresistenssiä koskevien ratkaisujen kansainvälisen keskuksen

perustamisesta, komission esityksen afrikkalaisesta sikarutosta sekä Slovakian kannanoton elintarvikkeiden laatueroista.

1. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 5359/19 mukaisesti.

2. A-kohtien hyväksyminen

a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo

Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo hyväksyttiin asiakirjan 5361/19 mukaisesti.

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Lainsäädäntöasioiden luettelo hyväksyttiin asiakirjan 5362/19 mukaisesti

3. Puheenjohtajavaltion työohjelma

Puheenjohtajavaltio esittelee

Asiakohdan alussa esitettiin Romanian pj-kauden video. Tämän jälkeen puheenjohtaja, Romanian ministeri Daea, kertoi diaesityksen avulla Romanian pj-kaudesta sekä taustatietoja Romaniasta. Romanian kaudella tärkein painopistealue maatalouskysymyksissä on yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistus sekä siihen liittyvä monivuotinen rahoituskehys. Lisäksi Romanian työohjelmassa mm. biotaloudella ja proteiinisuunnitelmalla on tärkeä rooli. Romania kertoi myös kasvinterveyteen ja kalastukseen liittyvien asiakohtien suunnitelmat.

4. YMP vuoden 2020 jälkeen –uudistuspaketti

Puheenjohtaja taustoitti asiakohdan ja kiitti edellistä puheenjohtajamaa Itävaltaa tehdystä työstä.

4. a) YMP:n strategiset suunnitelmat ja horisontaaliset asetukset (5627/19)

Keskustelu

Puheenjohtaja kertoi täytäntöönpanomallin käsittelyn taustan ja esitteli ministereille keskustelun pohjaksi esittämänsä kysymykset.

Kysymys 1: Yhteinen maatalouspolitiikka (YMP) on julkinen toimintapolitiikka, ja sen täytäntöönpanossa on aina otettu huomioon talous, tehokkuus ja tuloksellisuus. Komissio ehdotti, että näitä näkökohtia edistetään edelleen soveltamalla suoritusperusteista uutta täytäntöönpanomallia, jonka jäsenvaltiot hyväksyivät periaatteessa. Keskeinen seikka tässä yhteydessä on 15. päivänä helmikuuta oleva määräaika, johon mennessä jäsenvaltioiden olisi esitettävä keskeiset tiedot vuotuisessa tuloksellisuuskertomuksessa, jotta varmistetaan EU:n varojen ja tuloksellisuustavoitteiden saavuttamisen välinen yhteys.

a) Koska tulokset olisivat kahtena ensimmäisenä täytäntöönpanovuotena todennäköisesti rajalliset, katsotteko, että tarvitaan asteittaista lähestymistapaa, jossa tietyntasoinen poikkeama tavoitteista olisi sallittu ja jossa poikkeama sen jälkeen laskisi asteittain

komission ehdottamaan [25 prosenttiin], jotta jäsenvaltioita tuettaisiin paremmin niiden täytäntöönpanotoimissa?

Komissaari Hogan kertoi, että vuotuiset välitavoitteet ovat tärkeitä mitattavuuden takia. Merkittäviin poikkeamiin täytyy kiinnittää huomiota. Välitavoitteiden tarkoituksena ei ole rangaista jäsenvaltioita, vaan niiden avulla komissio pyrkii auttamaan tavoitteiden saavuttamisessa.

Useat jäsenvaltiot totesivat lähtökohtaisesti kannattavansa uutta suoritusperusteista täytäntöönpanomallia. Lähes kaikki jäsenvaltiot vastasivat ensimmäisen kysymyksen ensimmäiseen osaan, että tietyntasoinen poikkeama tavoitteista olisi hyvä olla sallittu. Ehdotukset alussa sallittavan poikkeaman suuruudesta vaihtelivat usein mainitusta 35 % jopa 100 %:iin. Suomi totesi, että tulevan kauden ensimmäisinä vuosina voitaisiin sallia korkeampi vaihteluväli asetetuista tavoitteista. Suomi tuki ehdotusta 35 %:n vaihteluvälistä.

Komissaari Hogan totesi lopuksi, että ensimmäisinä vuosina voisi olla joustoa sallitussa poikkeamassa.

b) *Minkälaisia tietoja olisi teidän mielestänne esitettävä pakollisesti 15. päivään helmikuuta mennessä vastuuvelvollisuuden ja varmuuden takaamiseksi?*

Jäsenvaltiot olivat melko yksimielisiä siitä, että tuloksellisuuskertomuksen määräaika 15.2. aiheuttaa haasteita. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa nousi esiin, että kvantitatiivista tietoa taulukkomuodossa pystyttäisiin antamaan 15.2. mennessä, mutta kvalitatiivisia analyysejä puolestaan ei yhtä hyvin. Muutama jäsenvaltio pyysi komissiolta vuotuisen tuloksellisuuskertomuksen mallia ja siinä ilmoitettavien tietojen tarkempaa ohjetta. Suomi totesi, että tiedot IACS-järjestelmään perustuvista pinta-alaperusteisista tuista voidaan toimittaa 15.2. mennessä. Sen sijaan viimeistään 15.10. maksettavien muiden tukien osalta tilanne on vaikeampi ja joustoa raportointiin tarvitaan tältä osin.

Komissaari Hogan totesi, että jäsenvaltiot eivät välttämättä ymmärrä, kuinka paljon aikaa niillä on valmistella raportoitavaa tietoa. 85 % tuista on maksettu 30.6. mennessä, joten näiden tukien osalta aikaa kertomuksen valmisteluun on 7,5 kuukautta. Loputkin tuet on maksettu 15.10. mennessä eli niiden osalta aikaa on 4 kuukautta. Hogan totesi myös, että komissio antaa jäsenvaltioille lisää tietoa tuloksellisuuskertomuksessa vaadittavista tiedoista. Hän painotti, että raportointivelvoitteet kuitenkin uudessa mallissa vähenevät.

Kysymys 2: Maatalousalan varaukseen ja rahoituskuriin liittyvät keskeiset seikat kuuluvat tällä hetkellä monivuotisen rahoituskehyksen neuvottelupakettiin. Puheenjohtaja katsoo, että uudesta määrien siirtämismenettelystä ja maatalousalan varauksen täydentämisestä olisi keskusteltava myös maatalousministerien tasolla ottaen huomioon asian merkitys tulevalle YMP:lle. Näin ollen puheenjohtaja pyytää ministerejä käsittelemään seuraavia seikkoja puheenvuoroissaan:

c) *Hyväksyttekö ehdotetun menettelyn, jonka mukaan vuonna 2020 käyttämättä jääneet määrät siirretään seuraaville vuosille maatalousalan varauksen perustamiseksi vuonna 2021?*
d) *Olisiko kriisivarauksen käyttämättä jääneet määrät vuodelta 2020 palautettava edunsaajille?*

Jäsenvaltioiden kannat jakaantuivat melko lailla kahtia näiden kysymysten osalta. Noin puolet jäsenvaltioista kannatti komission ehdotusta siirtää vuonna 2020 käyttämättä jääneet kriisivarauksen määrärahat vuodelle 2021 maatalousalan varauksen perustamiseksi. Jäsenvaltiot perustelivat tätä sillä, että tämä yksinkertaistaisi menettelyä. Suomi kannatti siirtoa nimenomaan yksinkertaistamiseen vedoten.

Toinen puoli jäsenvaltioista puolestaan totesi, että kriisivarauksen käyttämättä jääneet määrät vuodelta 2020 olisi palautettava viljelijöille, koska varaus muodostettiin leikkaamalla heidän suoria tukiaan.

Komissaari Hogan totesi, että tällä hetkellä kriisivaraus on sellainen, ettei sitä oikein voi käyttää kriisissä. Jatkossa täytyy olla toimiva kriisivarausjärjestelmä ja mahdollinen vakuutusjärjestelmä II pilarissa.

e) Katsotteko, että 2000 euron kynnysarvo olisi pidettävä voimassa rahoituskurin soveltamiseksi?

Myös tämän kysymyksen osalta jäsenvaltioiden kannat jakaantuivat. Noin puolet jäsenvaltioista halusi pitää 2000 euron kynnysarvon voimassa rahoituskurin soveltamisessa perustellen pienviljelijöiden merkitystä. Toinen puoli jäsenvaltioista puolestaan kannatti komission ehdotusta ja näki 2000 euron kynnysarvon poistamisen yksinkertaistamisena, Suomi mukaan lukien. Muutama jäsenvaltio totesi, että asian voisi jättää kunkin jäsenvaltion itse päätettäväksi.

Komissaari Hogan totesi, että mikäli jäsenvaltiot haluavat autonomiaa 2000 euron kynnysarvon määrittämisen osalta, komissio on valmis pohtimaan tätä.

4. b) Asetus maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä (YMJ) (5441/19)

Keskustelu viinilajikkeista

Puheenjohtaja taustoitti asiakohdan ja ministereille keskustelun pohjaksi esittämänsä kysymykset.

Unkari kertoi usean jäsenvaltion (Bulgaria, Kroatia, Kypros, Ranska, Kreikka, Unkari, Italia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia ja Espanja) allekirjoittamasta kannanotosta liittyen käsiteltävään asiakohtaan.

Kysymys 1: Olisitteko valmis hyväksymään sen, että markkinat avataan Vitis labrusca -lajiin kuuluville rypälelajikkeille ja kuudelle kielletylle lajikkeelle ottaen huomioon viiniseminaarissa pidettyjen esitysten yhteydessä ja sen jälkeen jaetuissa asiakirjoissa esitetyt perustelut? Vai olisiko mielestänne parempi säilyttää näiden rypälelajikkeiden tilanne ennallaan?

Jäsenvaltioiden kannat jakaantuivat tämän kysymyksen osalta. Suurin osa puheenvuoron pitäneistä jäsenvaltioista, pääosin edellä mainitun kannanoton allekirjoittaneet jäsenvaltiot, eivät olleet valmiita hyväksymään sitä, että markkinat avataan Vitis labrusca -lajiin kuuluville rypälelajikkeille ja kuudelle kielletylle lajikkeelle. Kyseiset jäsenvaltiot perustelivat kantaansa pääosin sillä, että eurooppalaiset viinit ovat laadukkaita ja niillä on hyvä maine maailmanlaajuisesti. Tätä mainetta ei haluttaisi riskeerata ottamalla käyttöön heikompilaatuisia lajikkeita. Useat jäsenvaltiot peräänkuuluttivat lisää tutkimusta aiheesta ennen mahdollista hyväksymistä. Uusien lajikkeiden käyttöönotolla nähtiin myös mahdollisia haasteita tulevissa kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa, sillä uudet viinilajikkeet eivät ole vertailukelpoisia nykylajikkeiden kanssa.

Toisaalta muut jäsenvaltiot olivat valmiita hyväksymään uudet lajikkeet. Suomi oli valmis hyväksymään uudet lajikkeet, sillä niiden käyttöönotto voisi luoda uusia mahdollisuuksia varsinkin ilmaston muuttuessa. Muutkin hyväksymisen puolesta puhuneet jäsenvaltiot pääosin painottivat vastaavaa. Suomi ei ole viinintuottajamaa, joten Suomen kanta näihin kysymyksiin oli joustava.

Kysymys 2: Edellä esitetty kysymys huomioon ottaen oletteko samaa mieltä siitä, että Vitis vinifera -lajin ja muiden Vitis-suvun lajien välisistä risteytyksistä saatavat lajikkeet voitaisiin hyväksyä viineiksi, joilla on suojattu alkuperänimitys?

Melko samoilla jakolinjoilla monet edellä mainitun kannanoton allekirjoittaneista jäsenvaltioista eivät olleet valmiita hyväksymään Vitis vinifera -lajin ja muiden Vitis-suvun lajien välisistä risteytyksistä saatavia lajikkeita viineiksi, joilla on suojattu alkuperänimitys.

Komissaari totesi ottaneensa jäsenvaltioiden kannat ylös ja että tulevat komissiossa pohtimaan asiaa eteenpäin.

4. c) Asetus YMP:n strategisista suunnitelmista (WK 1185/2019)

Komission tiedonanto: vihreä arkkitehtuuri

Puheenjohtaja kertoi, että neuvoston on määrä tänään kuulla vain komissaari Hoganin esitys vihreästä arkkitehtuurista ja että neuvosto keskustelee asiasta vasta maaliskuun kokouksessa.

Komissaari Hogan esitteli ministereille kalvot YMP:n vihreästä arkkitehtuurista. Komissaari viittasi puheenvuoronsa aluksi yhteiskunnan vaatimuksiin ja totesi, että YMP:n tärkeimpiä elementtejä on ilmasto- ja ympäristöasioiden edistäminen. Komissaari viittasi ilmastonmuutoksen lisäksi myös vesien ja maaperän suojeluun, ilmanlaatuun, biodiversiteetin ja maisemien ylläpitoon.

Komissaarin mukaan uudessa YMP:ssa ilmasto- ja ympäristöasioita parannetaan entisestään. Tässä edesauttavat entistä parempi toimenpidevalikoima, jotka voidaan paremmin sopeuttaa kunkin jäsenvaltion paikallisiin olosuhteisiin. Uusi toimeenpanomalli mahdollistaa myös tulosperusteisemman lähestymistavan. Komissaarin mukaan uusi YMP painottaa entistä enemmän innovaatioita, tiedonvaihtoa ja digitalisaatiota. Jäsenvaltiot voivat jatkossa suunnitella molempien pilarien toimia yhdessä perustuen SWOT-analyysiin ja tarveanalyysiin. Uusi YMP on joustavampi viljelijälle ja takaa myös suuremman subsidiariteettiin. Komissaarin mukaan linkki myös muihin ympäristö- ja ilmastopolitiikan lainsäädäntöön on selkeämpi. YMP:ssa on selkeä linkki lainsäädäntöön vesiensuojelusta, ilmanlaadusta, biodiversiteetistä, torjunta-aineista, ilmastonmuutoksesta ja energiasta. Kansallisissa strategisissa suunnitelmissa tulee ottaa huomioon asiaankuuluvat toimintasuunnitelmat.

Ehdollisuuden perusta on tarveanalyysissä ja SWOT-analyysissä. Uusia elementtejä ovat mm. kosteikkojen ja turvemaiden suojelu, vesipuitedirektiivi, kasvinsuojeluaineiden kestävää käyttöä koskeva direktiivi ja ravinnetyökalu. Ehdollisuus vahvistaa aikaisempia viherryttämisen osa-alueita, kuten viljelyn monipuolistamista, joka on uudessa ehdotuksessa viljelykierto. Komissaari muistutti kuitenkin, että jäsenvaltioilla on paljon joustoa toimien toimeenpanossa. Komissio arvioi valitut toimenpiteet osana YMP-suunnitelman hyväksyntää.

Komissaari totesi I pilarin eko-järjestelmästä, että sen avulla I pilarista voidaan rahoittaa ympäristö- ja ilmastotoimia ilman yhteisrahoitusta. Eko-järjestelmä on pakollinen jäsenvaltioille, mutta vapaaehtoinen viljelijöille. Jäsenvaltioilla on joustavuutta eko-järjestelmän toimien suunnittelussa. II pilarista komissaari mainitsi, että edelleen iso joukko toimenpiteitä on mahdollista toteuttaa II pilarin kautta. Komissaari huomautti, että pinta-alaperusteiset tuet eivät ole ainoita mahdollisuuksia, sillä investointien, innovaatioiden ja yhteistyön avulla voidaan myös edistää ilmasto- ja ympäristöasioita. Komissaarin mukaan uusi YMP ja sen vihreä arkkitehtuuri yksinkertaistavat nykyistä politiikkaa ja tarjoaa joustoa jäsenvaltioille paremmin räätälöidä toimia sen tarpeisiin.

5. Proteiinisuunnitelma (5448/19, 14681/18, 5741/19)

Komissio esittelee

Periaatekeskustelu

Komisaari Hogan kertoi komission proteiinikertomuksesta. Palkokasvien avulla voidaan saavuttaa ”win-win” -tilanne, jossa sekä ympäristö hyötyy että EU:n proteiiniomavaraisuutta saadaan kasvatettua. Uuden YMP:n alla on useita keinoja tukea palkokasvien viljelyä, kuten tuottajaorganisaatiot, sektorikohtaiset ohjelmat, eko-järjestelmä, tuotantoon sidottu tuki ja maaseudun kehittämisen toimenpiteet. Komissaari lisäsi, että tutkimuksella ja innovaatioilla on tärkeä rooli proteiinituotannon kehittämisessä. Siihen on olemassa EU-tutkimusrahat osana Horizon-ohjelmaa. Parempi markkina-analyysi ja markkinoiden läpinäkyvyys ovat myös tärkeitä, samoin kuin menekinedistäminen.

Pj-maa totesi, että proteiinintuotanto on heidän prioriteettejaan ja konkreettisia toimia tarvitaan. Kasviproteiinilla on roolinsa niin ihmisen ruokavaliossa kuin rehuna. Pj viittasi merkittävään soijan tuontiin ja soijan tuotannon yhteyteen metsäkatoon. Pj-maa korosti, että EU:n tulee pyrkiä omavaraisuuteen proteiinintuotannossa. Samalla voidaan hillitä ilmastonmuutosta ja sitoa typpeä maaperään.

Pj-maa oli esittänyt jäsenvaltioille kaksi kysymystä jäsentääkseen neuvoston keskustelua. Kysymykset kuuluivat:

Kysymys 1: Komissio asettaa viitekehyksen tuleville toimenpiteille, jotka tavoittelevat proteiinikasvien kehitystä EU:ssa. Minkälaiset työkalut toimisivat parhaiten kasviproteiinien tuotannon kasvattamiseen kotimaassanne? Puuttuuko kertomuksesta joitakin mahdollisuuksia? Mikäli näin, mitkä olisivat sopivia toimia?

Kysymys 2: Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistuspaketti ja erityisesti ehdotus YMP:n strategisista suunnitelmista antaa mahdollisuuden jäsenvaltioille kirjoittaa kansalliset YMP-suunnitelmat valtioiden tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Tämän rakenteen sisällä, näettekö vapaaehtoisen tuotantosidotun tuen sopivana keinona tukea proteiinikasvien tuotannon kehittämistä EU:ssa, huomioiden tuotantosidonnaisen tuen määrällisten rajoitteiden ja kattojen taso?

Ranska yhdessä Kroatian, Kyproksen, Tshekin, Kreikan, Unkarin, Slovakian ja Slovenian kanssa olivat tehneet yhteisen julistuksen tarpeesta tehdä EU:n yhteinen toimintasuunnitelma proteiinista. Tukensa julistukselle antoivat Viro, Belgia, Latvia, Luxemburg ja Suomi. Muutenkin jäsenvaltioiden puheenvuoroissa korostui tarve konkreettisille toimille proteiinitilanteen kohentamiseksi.

Ensimmäiseen kysymykseen monet jäsenvaltiot vastasivat, että ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä komission kertomukseen ja totesivat, että se kuvaa hyvin tilannetta ja komission kertomuksessa kuvaamat toimet ovat asianmukaisia. Tutkimus ja innovaatiot korostuivat monessa puheenvuorossa samoin kuin sektorin ja eri toimijoiden välisen vuoropuhelun vahvistaminen. Kansalliset toimenpideohjelmat nähtiin EU-tason ohjelman ohella tärkeinä alan kehittymisen kannalta. Muun muassa Unkari ja Kroatia totesivat, että on tärkeää vähentää gmo-soijan tuontia ja tuottaa gmo-vapaata valkuaista.

Suomi totesi puheenvuorossaan, että proteiinisektorin kehittämiseksi tarvitaan monipuolinen keinovalikoima. Suomi korosti rahoitustoimia, joilla varmistetaan riittävät resurssit proteiinikasvien tutkimus- ja innovaatiotoimille ja koko proteiinisektorille. Suomi, kuten monet muutkin maat, näkivät

markkina-analyysien saatavuuden ja markkinoiden läpinäkyvyyden parantamisen myös yhtenä keinona edistää asiaa.
Suomi ja Tanska nostivat puheenvuoroissaan esiin, että eri proteiininlähteitä on useita. Komission kertomus on rajoittunut tarkastelemaan vain perinteisiä runsaasti valkuaista sisältäviä proteiini- ja öljykasveja, kun olisi tärkeää tarkastella myös esimerkiksi nurmi- ja viljakasveja. Suomi mainitsi puheenvuorossaan myös muut peltokasvit, teollisuusprosessien sivuvirrat, eläinperäiset rehuraaka-aineet ja uudet proteiinilähteet. Puola nosti keskustelussa esiin mahdollisuuden käyttää liha-luujauhoa rehuna.

Toiseen kysymykseen suurin osa jäsenvaltioista totesi, että tuotantoon sidotulla tuella on tärkeä rooli proteiinikasvien tuotannon tukemisessa. Osa maista, kuten Kroatia, Unkari, Bulgaria, Slovakia ja Tshekki olivat valmiita jopa kasvattamaan tuotantosidonnaisen tuen osuutta proteiinikasveilla. Tshekki ja Slovakia aina 25 %:iin saakka. Tuotantoon sidottuun tukeen suhtautuivat kriittisemmin Saksa, Tanska, Ruotsi ja Hollanti, jotka näkevät tärkeänä, että tuki ei vääristä markkinoita. Maiden mielestä tuen määrää ei saa ainakaan kasvattaa.

Suomi totesi puheenvuorossaan, että se on hyödyntänyt nykyisen YMP:n antamia mahdollisuuksia tukea proteiinikasvien tuotantoa ja totesi, että tuki on edelleen hyödyllinen instrumentti YMP:n strategisessa suunnitelmassa.

Tshekki totesi, että he onnistuivat kaksinkertaistamaan proteiinikasvien tuotantoalan kuluvalla kaudella tuotantosidonnaisen tuen ja viherryttämisen avulla, mutta ekologisen alan kasvinsuojeluaineiden käyttörajoituksen myötä ala on romahtanut.

Muut asiat

6. a) Käsiteltävänä oleva säädösehdotus (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

YMP vuoden 2020 jälkeen –uudistuspaketti (Maatalouden kehitys ja monivuotinen rahoituskehys) (5628/19)

Slovenian valtuuskunnan tiedotusasia Bulgarian, Espanjan, Kreikan, Kroatian, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Luxemburgin, Maltan, Portugalin, Puolan, Slovakian, Slovenian, Suomen, Tšekin, Unkarin ja Viron valtuuskuntien puolesta

Asiakohta käsiteltiin YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta koskevan asiakohdan yhteydessä.

Slovenia esitteli 18 jäsenvaltion allekirjoittaman kannanoton taustaa ja sisältöä. Leikkaukset komission ehdotuksessa II pilariin ovat suhteettoman suuria. Jotta maaseutupolitiikka vastaisi EU:n haasteisiin, II pilarin määrärahojen täytyy olla mahdollisimman lähellä nykyisen ohjelmakauden tasoa.

Asiakohdasta keskusteltiin ensimmäisen keskustelukierroksen yhteydessä. Suomi kannanoton allekirjoittaneena totesi, että maaseudun kehittämisen varojen tulee pysyä mahdollisimman lähellä nykyistä tasoa, jotta voidaan vastata lisääntyviin vaatimuksiin, kuten ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin. Esitetyn rahoituskehyksen sisällä on harkittava varojen uudelleen kohdentamista maaseudun kehittämisrahoituksen hyväksi.

Komissaari Hogan totesi, että rahoitus liittyy keskusteluihin monivuotisesta rahoituskehyksestä. Näitä keskusteluja varten tarvitaan poliittinen näkemys, miksi lisärahoitus on tarpeellinen. Tästä aiheesta olisi syytä puhua Romanian puheenjohtajakauden aikana.

6. b) Mikrobilääkeresistenssiä koskevien ratkaisujen kansainvälisen keskuksen (ICARS) perustaminen mikrobilääkeresistenssin torjumisen tehostamiseksi kansainvälisesti ja erityisesti matala- ja keskituloisissa maissa (15145/18 + COR1)

Tanskan valtuuskunnan tiedotusasia

Tanskan valtuuskunta kertoi Tanskan Kööpenhaminaan perustettavasta uudesta kansainvälisestä keskuksesta mikrobilääkeresistenssin (AMR) torjunnan käytännön ratkaisujen kehittämiseen ns. One Health-näkökulmasta. Tavoitteena on yhdistää kansainvälisesti eri toimijoiden ja asiantuntijoiden osaaminen (Maailman terveysjärjestö (WHO), Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestö (FAO), World Organisation for Animal Health (OIE) ja Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelma (UNEP)) ja saada hankkeelle myös kansainvälistä rahoitusta mm. Maailman pankista. Keskuksen tavoitteena on auttaa varsinkin alikehittyneitä ja köyhiä maita. Tanska toivoo EU:ta ja sen jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti keskuksen toimintaan.

Kommenttipuheenvuoron pitäneet delegaatiot (Ranska, Ruotsi, Yhdistynyt kuningaskunta, Liettua, Puola, Espanja ja Alankomaat) pitävät AMR-torjuntaa erittäin tärkeänä ja varsinkin käytännön ratkaisuja tarvitaan. Delegaatiot kiittivät Tanskaa keskuksen perustamisesta sekä toivottivat keskukselle menestystä. Puheenvuoroissa kysyttiin kuitenkin, miten uusi keskus suhteutuu olemassa oleviin rakenteisiin ja toimijoihin ja miten varmistetaan keskuksen riippumattomuus. Puheenvuoroissa toivottiin, että EU olisi AMR:n torjunnassa tiennäyttäjä ja globaalia ja eri sektoreiden yhteistyötä tarvitaan.

Komissio toivotti Tanskan aloitteen tervetulleeksi ja kiitti sen One Health-näkökulmaa. Komissio mainitsi EU:n olevan edelläkävijä AMR-torjunnassa, esim. uuden eläinlääkeasetuksen myötä. AMR-torjunnassa tarvitaan kansainvälistä maailmanlaajuista yhteistyötä. Komissio huomautti, että kaikkien EU-maiden tulisi pikaisesti hyväksyä kansalliset AMR-strategiat. Komissio tutkii Tanskan aloitetta keskuksesta tarkemmin ja harkitsee, miten voi osallistua keskuksen toimintaan.

6. c) Afrikkalainen sikarutto, Korkean tason kongressi Brysselissä joulukuussa 2018 (5473/19)

Komission tiedotusasia

Komissio järjesti Brysselissä 19.12.2018 korkean tason seminaarin afrikkalaisen sikaruton (ASF) vastustamisesta, keskittyen etenkin afrikkalaiseen sikaruttoon villisioissa. Kongressin tarkoitus oli tehostaa eri toimijoiden ja sektoreiden yhteistyötä ja tiedonvaihtoa. Erityisessä tarkastelussa oli yhteistyö etenkin eläintautiviranomaisten, ympäristösektoreiden metsästäjien välillä. Komissaari kiitti kongressiin osallistuneita maita. Komissaari muistutti, että EU on käyttänyt vuosina 2013-2018 ASF-torjuntaan ja -toimiin noin 100 miljoonaa euroa. Komissaari muistutti myös, ettei jäsenvaltioiden tule ottaa käyttöön mitään yksipuolisia päätöksiä ASF-maita kohtaan vaan noudattavan EU-lainsäädäntöä ja alueellistamisperiaatteita.

Kongressin johtopäätelmien mukaisissa toimenpide-ehdotuksissa korostetaan:

a) Tehokkaan ja yksityiskohtaisen ASF seurantajärjestelmän luomista,
b) Tilatason bioturvallisuuden parantamista, etenkin kotitarvesikaloissa,
c) Riittävän kapasiteetin varmistaminen sikojen vähentämiselle tiloilta (stamping-out campaigns),
d) Yhteistyötä ympäristöhallinnon ja metsästäjien kanssa ja

e) Kuolleiden villisikojen etsintää ja raatojen hävittämistä (ASF:n passiivinen seuranta).

Useat delegaatiot (Espanja, Liettua, Italia, Saksa, Ranska, Unkari, Suomi, Luxemburg, Puola, Viro, Tanska, Slovenia ja Tshekki) kiittivät komissiota kongressin järjestämisestä ja kaikista aktiivisista toimista. ASF-torjuntaan on panostettu paljon, mutta edelleen tarvitaan pitkäjänteisiä, aktiivisia ja kaikkien sektoreiden yhteistoimia. Puheenvuoroissa kiiteltiin hyvää jäsenvaltioiden yhteistyötä ja avointa tiedonvaihtoa. Joissakin puheenvuoroissa korostettiin, että esim. ASF-epidemiologiasta, tautivektoreista ja bioturvasta tarvitaan kuitenkin tietoa ja tutkimusta.

6. d) Käsiteltävänä oleva säädösehdotus (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)
”Kuluttajat vahvempaan asemaan"-paketti (elintarvikkeiden laatuerot) (5545/19)

Puheenjohtajavaltion ja komission tilannetiedotus, jota pyysi Slovakian valtuuskunta Bulgarian, Kroatian, Puolan, Tšekin ja Unkarin valtuuskuntien tukemana

Slovakia esitteli asiakohdan. Slovakia totesi olevan hyvä, että vuosina 2017 ja 2018 komissio otti proaktiivisen näkökulman tähän asiaan. On tärkeää, että nimenomaan maatalous- ja kalastusneuvosto puuttuu asiaan, jotta ongelman elintarvikenäkökulmat eivät jää käsittelemättä. Lisäksi Slovakia pyysi, että komissio ja Romania puheenjohtajavaltiona aloittaisivat säännölliset keskustelut tästä asiasta.

Lähinnä kannanoton allekirjoittaneet jäsenvaltiot pitivät puheenvuorot. Jäsenvaltiot muun muassa totesivat, että tulee varmistaa, että alueesta riippumatta kuluttajalla tulee olla oikeus ostaa samanlaatuisia tuotteita kaikkialla Euroopassa. Yhteisen tutkimuskeskuksen ja komission toimien todettiin olleen tärkeitä. Nostettiin myös esiin, että ongelmaan vastaamiseksi tarvittaisiin yhtenäistä EU-lainsäädäntöä.

Komissaari Jourová kertoi, että aihekohdasta keskusteltiin viimeksi neuvostossa marraskuussa 2017, jonka jälkeen komissio on tehnyt paljon asian eteen. Yhteisen tutkimuskeskuksen kokeiden alustavat tulokset ovat osoittaneet, että noin 20 % 64 testatusta tuotteesta löytyi merkittäviä kooste-eroja, joista ei kuitenkaan ollut kerrottu kuluttajille. Joihinkin eroihin on objektiivisia syitä ja joillekin ei. Komissaari kertoi, että komissio tulee kertomaan tuloksista maatalous- ja kalastusneuvostolle myös myöhemmin. Seuraavaksi tulisi selvittää, milloin laatuerot ovat perusteltuja ja milloin eivät. Lisäksi täytyisi ottaa selvitykseen, miten jäsenvaltioissa olemassa olevaa lainsäädäntöä tästä aiheesta valvotaan. Aiheeseen liittyy vahvasti myös ehdotus direktiiviksi sopimattomista kaupallisista menettelyistä (Unfair Commercial Practices Directive).

Suomen edustajat
Ministeri Leppä, ea Säkkinen, Kaila, Hirvonen, Uusitalo MMM; Soramäki VNK; Valonen, Kytölä, Hörman, Rönty, Fallenius EUE

Asiakirjat
Mainittu asiakohdittain

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous, maatalous- ja kalastusneuvosto
Hoitaa	**MMM**
Tiedoksi	ALR, EUE, EVIRA, MAVI, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM